

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет

Матеріали

**Міжнародної
науково-практичної конференції**

**“Ad orbem per linguas.
До світу через мови”**

20 – 22 березня 2019 року

Київ
Видавничий центр КНЛУ
2019

“Ad orbem per linguas. До світу через мови”: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 20 – 22 березня 2019 року. – Київ: Вид. центр КНЛУ, 2019. – 604 с.

У збірнику вміщено матеріали конференції, які присвячені основним проблемам сучасного мовознавства, літературознавства, методики мовної освіти, а також педагогічним, психологічним, культурологічним та історичним проблемам розвитку освіти у світі Болонських реалій.

Друкується за рішенням вченої ради
Київського національного лінгвістичного університету
Протокол № 16 від 16 квітня 2019 року

Члени Редколегії:

Матвієнко О. В., докт. пед. наук, проф., проректор з наукової роботи;

Бігич О. Б., докт. пед. наук, проф., кафедри методики викладання іноземних мов;

Бондаренко О. Ф., член-кор. НАПН України, докт. психол. наук, проф., зав. кафедри психології і педагогіки;

Валігура О. Р., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри германської і фіно-угорської філології;

Валюх З. О., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри української філології;

Воробйова О. П., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри лексикології і стилістики англійської мови імені професора О.М. Мороховського;

Гамзюк М. В., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри німецької філології;

Кагановська О. М., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри романської філології;

Кан Ден Сік, канд. політичних наук, професор; завідувач кафедри корейської філології;

Любимова Ю. С., завідувач кафедри китайської філології, кандидат філологічних наук, доцент;

Мережко О. О., завідувач кафедри права, доктор юридичних наук, професор;

Ніколаєва С. Ю., докт. пед. наук, проф., зав. кафедри методики викладання іноземних мов;

Ніконова В. Л., докт. філол. наук, проф., зав. кафедри англійської філології факультету перекладачів;

Пирогов В. Л., канд. філол. наук, доц., зав. кафедри мов та цивілізацій Далекого Сходу;

Смагін В. Л., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і маркетингу,;

Терещенко Ю. І., завідувач кафедри історії України, доктор історичних наук, професор;

Шимчишин М. М., завідувач кафедри теорії та історії світової літератури імені професора В. І. Фесенко, доктор філологічних наук, професор;

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Використання різних прийомів, з одного боку, забезпечує належну об'єктивність, всебічність та "нешаблонність" (термін Ю. К. Бабанського) КН та ВК компетентності у ММ, а з іншого, мотивує студентів та сприяє удосконаленню їхніх умінь.

ЛІТЕРАТУРА

- Горчев, А. Ю. (1986). Объекты и приёмы контроля в обучении грамматической стороне устной речи. В. А. Слободчиков (Ред.), *Контроль в обучении иностранным языкам в средней школе* (с. 19-28). Москва: Просвещение.
- Коньшева, А. В. (2004). *Контроль результатов обучения иностранному языку*. Санкт-Петербург: КАРО, Минск: Четыре четверти.
- Українська, О. О. (2009). *Методика тестування рівня сформованості мовленнєвої компетенції майбутніх викладачів у говорінні французькою мовою* (Дис. канд. пед. наук). Київський національний лінгвістичний університет, Київ.

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ У НАВЧАННІ ПИСЬМОВОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Стрілець В. В.

Київський національний лінгвістичний університет

Сучасний письмовий перекладач науково-технічних текстів звертається до електронних ресурсів під час інформаційно-довідкового і термінологічного пошуку. Тому процес навчання студентів спеціальності 035 "Філологія" письмового науково-технічного перекладу має включати широке використання електронних ресурсів: довідково-інформаційних джерел (довідників, електронних енциклопедій, сайтів професійних спільнот, компаній певної галузі тощо), електронних словників і тезаурусів, перекладацьких баз даних, корпусів електронних текстів.

Здійснюючи пошук, відбір й опрацювання інформації з довідників, електронних енциклопедій, сайтів професійних спільнот і компаній, студенти-філологи з'ясовують значення аббревіатур, правильність написання власних назв (ергонімів, антропонімів, топонімів тощо), вживаність термінів; поповнюють фонові й предметні знання. Відеоінформація, представлена на сайті *YouTube*, допомагає візуалізації специфічних для конкретної галузі технологій, механізмів, матеріалів тощо.

Корисним для майбутніх перекладачів науково-технічних текстів є електронний оф-лайн словник "*ABBYY Lingvo x6* Англійська мова. Професійна версія", який крім словників загальної лексики й тлумачних словників включає 46 галузевих секцій, що охоплюють різні сфери діяльності: економіку, банківську справу, бухгалтерський облік, медицину, право, спорт, обчислювальну техніку й програмування, телекомунікації, машинобудування й автоматизацію виробництва, будівництво й архітектуру, нафтогазову галузь,

хімію, фізику та багато інших. Продукт містить курс англійської граматики і додаток для вивчення слів, який надає можливість прослухати вимову слова, переглянути його транскрипцію, налаштувати розклад, за яким будуть запускатися вправи. Цей словник допоможе студентам знайти відповідники, зокрема термінів певної галузі, у фазі термінологічного пошуку, а також під час виконання завдань в умовах самостійної позааудиторної роботи.

Значною популярністю як серед перекладачів-практиків, так і серед студентів користується постійно оновлюваний багатомовний он-лайн словник *multitran*. Крім загальновживаних слів, словник пропонує еквіваленти загальнонаукових, загальнотехнічних і вузькогалузових термінів за категоріями, які корелюють із галузями / підгалузями, наприклад, геологія, видобування нафти й газу, переробка нафтогазової сировини тощо. Цей продукт відзначається великою базою даних, що є одночасно і перевагою, і недоліком, оскільки вимагає від студента вмінь вибирати лексичну одиницю з-поміж великої кількості запропонованих відповідників, серед яких трапляються терміни з дуже вузьким значенням, а також невідредаговані словникові статті, які додаються зареєстрованими користувачами.

Одномовні ресурси, на думку деяких дослідників, зокрема С. Догерті (2016), є навіть вагомішими для письмового перекладача, ніж двомовні, оскільки вони допомагають краще зрозуміти значення та особливості вживання лексичної одиниці, зокрема терміна. До них належать тезауруси (наприклад, *Power Thesaurus*), які пропонують дефініцію, список синонімів і антонімів, а також приклади вживання слова чи словосполучення в реченні. Одномовний ресурс *Ludwig*, який пропонує речення з автентичних джерел, що містять задану в пошуку лексичну одиницю, допоможе студентам з'ясувати лексичну сполучуваність та вживання слова в контексті.

Reverso Context – онлайн ресурс, який надає користувачам швидкий переклад слів і словосполучень та демонструє їх вживання в різноманітних контекстах. Система постійно вдосконалюється її розробниками, які аналізують зауваження від користувачів. *Reverso Context* стане корисною студентам у фазі термінологічного пошуку. Її недоліком є відсутність англо-українських й україно-англійських відповідників, а також незастрахованість від проникнення невдалих або невідредагованих перекладів, що вимагає від студентів уміння критично ставитися до її змісту.

Електронні корпуси текстів є цінним для перекладачів ресурсом автентичного лінгвістичного матеріалу. С. Догерті (2016, с. 955) наголошує на тому, що корпусні технології допомагають позбутися суб'єктивності й неоднозначності під час обґрунтування вибору відповідника, а також оцінювання, наскільки грубою є перекладацька помилка. Згідно з С. Фрерот (2016), корпуси текстів і корпусні технології доцільно використовувати в освітньому процесі як викладачами перекладу під час підготовки навчальних матеріалів, так і студентами під час самостійної роботи, які можуть створювати власні корпуси текстів (*Do-It-Yourself corpora*) певних галузей (нафтогазової,

будівельної, архітектурної, машинобудівної тощо) чи жанрів (інструкцій, специфікацій, патентів, наукових статей, анотацій тощо).

Використання електронних ресурсів допоможе майбутнім перекладачам науково-технічних текстів поповнити фонові й предметні знання, знайти еквіваленти лексичних одиниць, зокрема термінів, з'ясувати особливості їх вживання у контексті.

ЛІТЕРАТУРА

- Doherty, S. (2016). The impact of translation technologies on the process and product of translation. *International journal of communication*. 10, 947-969.
- Frerot, S. (2016). Corpora and Corpus Technology for Translation Purposes in Professional and Academic Environments. Major Achievements and New Perspectives. *Cadernos de Tradução*. 36, no. 1, 36-61. Retrieved from: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S2175-79682016000500036.

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КОНТРОЛЬНО-ОЦІНЮВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВ

Українська О. О.

Київський національний лінгвістичний університет

Професійно орієнтоване навчання широко визнається пріоритетним на сучасній стадії розвитку вищої освіти в Україні. Знаходимо численні праці, присвячені професійно орієнтованому навчанню студентів іноземної мови (ІМ), для яких вона не є провідною дисципліною, однак все ще бракує методик з використанням професійного орієнтованого підходу до формування методичної компетентності майбутніх викладачів ІМ, а саме не лише виконання студентами професійно орієнтованих завдань вдома чи на заняттях, а професійно орієнтованої інтеракції студентів між собою, з викладачами та з потенційними учнями. Тому вважаємо нагальним формувати в студентів навички та вміння професійно значущої взаємодії, як вагому складову їхньої контрольно-оцінювальної компетентності, а не продовжувати надавати їм певну сукупність предметних знань, адже формування особистості майбутнього викладача передбачає оволодіння професійно орієнтованими навичками та вміннями разом із розвитком особистісних якостей, заснованих на спеціальних знаннях.

Узагальнюючи роботи з методики професійно орієнтованого навчання, Н. Ю. Федорова (2014) до професіоналізації підготовки включає орієнтацію змісту навчання на практичну діяльність спеціаліста, реалізацію особистісних елементів змісту професійно орієнтованого навчання, формування адекватних уявлень про майбутню професійну діяльність (с. 52-53). Це, у свою чергу, передбачає моделювання близьких до реальних умов викладання ІМ, а саме